

Laste ja noorte seksuaalse väärkohtlemise hoiakute ja kogemuste uuring

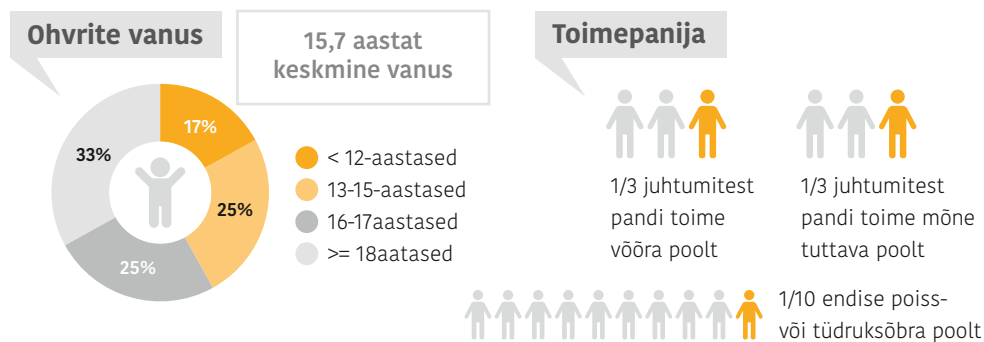
2020, Justiitsministeerium

16-26-aastastest Eesti noortest on elu jooksul väljaspool interneti vähemalt üht liiki seksuaalse väärkohtlemise (seksuaalse ahistamise ja/või seksuaalvägivalda) ohvriks langenud.

Nii 2015. kui 2020. aasta uuringus oli 16-19-aastaste vanusegrupis vastav kogemus 32%.

Esmakordse või ebameeldivaima seksuaalse väärkohtlemise juhtumi korral:

Seksuaalset ahistamist on kogunud 41%

Seksuaalsest ahistamisest on enim kokku puuteid soovimatu käperdamisega (1/3) või on keegi näidanud neile vastu tahtmist enda suguelundeid.

(2015. aastal 16-19-aastastest 30%)

Seksuaalvägivalda on kogunud 28%

1/5 on kogunud vastu tahtmist suudlemist
8% on sunnitud olema seksuaalvahekorras
7% on sunnitud näitama oma suguelundeid
7% on langenud vägistamiskatse ohvriks
6% on pidanud tegema vastu tahtmist oraal- ja 4% anaalseksi
4% on olnud sunnitud masturbeerima

Ligi viiendikku seksuaalse väärkohtlemise juhtudest nägi või kuulis keegi pealt. Neist kolmveerandil juhtudest oli tegemist ohvri sõbra või tuttavaga. Politseile teatas keegi pealtnägijatest või -kuuljatest vaid 2% juhtudest.

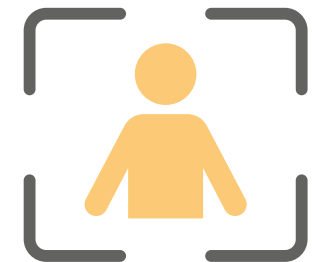
5% 16-19-aastaste vanusegrupis nii 2015. kui 2020. aasta uuringu tulemustel vastu tahtmist seksuaalvahekorras olema sunnitud

Viimase 12 kuu jooksul internetis seksuaalse väärkohtlemise kogemine:

45%

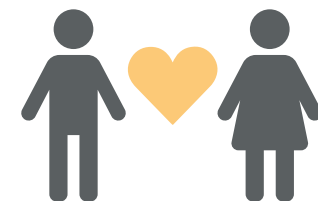
16-26-aastastest on kogunud vähemalt üht seksuaalse väärkohtlemise liiki internetis (2015. aastal 16-19-aastastest 20%)

Iga 4. noorel oli palutud saata endast vastu tahtmist interneti vahendusel paljastavaid pilte

1/5 noortelt oli keegi internetis küsinud vastu tahtmist nende intiimsete kehaosade või seksuaalkogemuste kohta

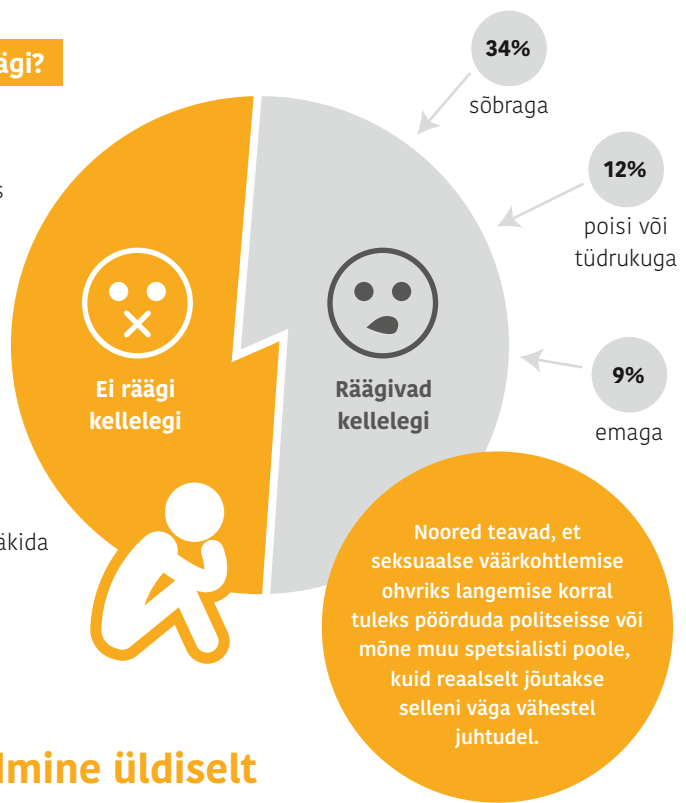

1/5 noortega oli inimene, kellega nad olid tutvunud internetis, soovinud ebameeldivalt seksuaalsel eesmärgil kohtuda

Abi küsimine realselt seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langemise korral

Miks ohvrid juhtunust ei räägi?

- 1/2 noorte hinnangul ei olnud juhtunu kellelegi rääkimiseks piisavalt tõsine
- 1/3 juhtudest oli põhjuseks häbitunne
- 1/5 ei arvanud juhtumi aset leidmise ajal, et temaga juhtunu oli vale
- 1/10 ohvritest tõi välja, et nad ei teadnud kedagi, kellele rääkida või kelle poole pöörduda

Abivõimaluste tundmine üldiselt

Seksuaalset väärkohtlemist mitte kogunud noored otsiks enda või oma sõbra väärkohtlemise juhtumi korral kõige sagedamini abi **politseilt (57%)**, **sõpradelt (41%)** või **emalt (41%)**.

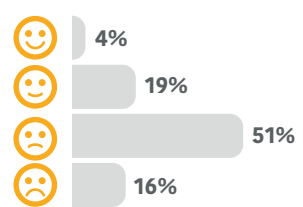
Mida noored tahavad, et seksuaalsest väärkohtlemisest hoiduda?

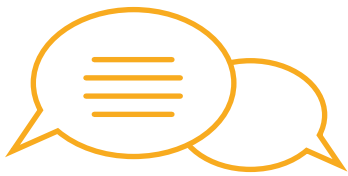
Lapsed ja noored tahavad ja vajavad rohkem infot väärkohtlemisest hoidumiseks ning abivõimaluste tundmiseks kui neile hetkel pakutakse.

Enim soovitakse saada infot koolist (49%) ning koolis toimuvatest ennetusprogrammidest (40%).

Noorte hinnangul räägitakse seksuaalse väärkohtlemise teemadest nendega liiga vähe – 4% pidas seda täiesti piisavaks ja 19% pigem piisavaks, samas kui pooled (51%) noored leidsid, et see on pigem ebapiisav ning 16%, et see on täiesti ebapiisav.

Kodudes mitte eesti keelt kõnelevate noortega on keskmiselt vähem räägitud seksuaal- ja suhtevägivalla ennetamise teemadel nii kodus kui ka koolis.

Hillep, P. ja Pärnamets, R.
2020: Laste ja Noorte seksuaalse väärkohtlemise hoiakute ja kogemuste uuring.
Eesti Uuringukeskus OÜ ja Norstat Eesti AS.
Tellija: Justiitsministeerium.